

HERALDICĂ ECLESIASTICĂ. STEMELE NOILOR IERARHI ROMANO-CATOLICI DE IAȘI ȘI BUCUREȘTI (MONS. IOSIF PĂULEȚ ȘI MONS. AUREL PERCĂ)

Anton COȘA¹

Cuvinte cheie: heraldică, stemă, episcop, Iași, București

Mots-clefs: héraldique, blason, évêque, Iași, Bucarest

Redactarea acestui text a fost posibilă într-un context favorabil, în directă legătură cu două evenimente majore pentru Dieceza Romano-Catolică de Iași respectiv Arhidieceza Romano-Catolică de București. Este vorba, pe de o parte, de numirea Mons. Iosif Păuleț în fruntea Episcopiei Romano-Catolice de Iași², iar pe de altă parte, de numirea Mons. Aurel Percă în fruntea Arhiepiscopiei Romano-Catolice de București³. Acest articol de heraldică eclesiasitică vine în continuarea altor materiale similare, publicate de-a lungul timpului⁴.

¹ Complexul Muzeal „Iulian Antonescu” – Muzeul de Istorie, BACĂU.

² Adrian Blăjuță, *Un nou episcop pentru Dieceza de Iași: Mons. Iosif Păuleț*, în *Lumina Creștinului*, XXX, 8 (356), 2019, p. 4.

³ Cf. *Arhiepiscopia Romano-Catolică de București are un nou arhiepiscop mitropolit: Mons. Aurel Percă*, în *Actualitatea creștină*, XXX, 12, 2019, p. 5.

⁴ Anton Coșa, *Heraldică eclesiasitică. Steme episcopale catolice în Dieceza de Iași*, în PS Aurel Percă (coord.), *Ca toți să fie una. Studii și articole în onoarea PS Petru Gherghel cu ocazia aniversării a 20 de ani de episcopat și 70 de ani de viață*, Editura Sapiientia, Iași, 2010, p. 387-406; Idem, *Stema episcopului Anton Durcovici*, în Ștefan Lupu (coord.), *În umbra crucii. Articole și studii despre viața și activitatea episcopului martir Anton Durcovici*, Editura Sapiientia, Iași, 2013, p. 198-207; Idem, *Heraldică eclesiasitică. Stema papală*, în *Carpica*, XLIII, 2014, p. 231-260; Idem, *Heraldică eclesiasitică. Stemele arhiepiscopilor romano-catolici de București*, în *IN*, XXIV, 2018, p. 81-107; Idem, *Stema papei Francisc*, în *Lumina Creștinului*, XXX, 6 (354), 2019, p. 18; Idem, *Heraldica Palatului Arhiepiscopal Romano-Catolic din București*, în

După cum se știe, episcopul⁵ este un demnitar al Bisericii Romano-Catolice însărcinat (prin consacrare) cu conducerea spirituală a unei dieceze, iar arhiepiscopul⁶ este, în același timp, episcop al unei dieceze (numită arhidieceză) și (în cazul arhiepiscopului-mitropolit) conducător al unei provincii eclesiastice (din care face parte arhidieceza lui, precum și alte dieceze sufragane).

Stema unui episcop cuprinde (conform regulilor științei și artei heraldice – laice și eclesiastice) un *scut* în care sunt reprezentate diferite *mobile* respectiv *figuri heraldice*. Scutul este așezat pe o cruce episcopală simplă, de procesiune, în pal, flancată în dreapta de o mitră (semnificând funcția liturgică⁷, fiind simbolul prin excelență al demnității episcopale) respectiv în stânga de o cârjă (arătând funcția episcopală⁸, fiind simbolul puterii juridice și doctrinale a episcopului asupra Diecezei sale), de cele mai multe ori încrucișate. Totul se află sub o pălărie⁹ de episcop, de culoare verde, de la care pornesc două cordeliere, de culoare verde, ce se termină, de ambele părți ale scutului, cu câte șase ciucuri, la rândul lor dispuși câte 1, 2 și 3. În partea inferioară a scutului, în exterior, este plasată, pe o eșarfă, deviza episcopului (de cele mai multe ori în limba latină), exprimând concis¹⁰ idealul și programul vieții misionare și pastorale a purtătorului stemei.

Stema unui arhiepiscop cuprinde (conform aceluiași reguli ale științei și artei heraldice – laice și eclesiastice) un *scut* în care sunt reprezentate *mobilele* respectiv *figurile heraldice*. Scutul este așezat pe o cruce arhiepiscopală dublă, de procesiune, în pal, flancată în dreapta de o mitră respectiv în stânga de o cârjă, de cele mai multe ori încrucișate. Totul se află sub o pălărie de arhiepiscop, de culoare verde, de la care pornesc două cordeliere, de culoare verde, ce se termine, de ambele părți ale scutului, cu câte zece ciucuri, la rândul lor dispuși câte 1, 2, 3 și 4. În partea inferioară a scutului, în exterior, este plasată, pe o eșarfă, deviza arhiepiscopului.

Privind stemele eclesiastice (Fig. 2, 4, 5, 6) ale celor doi noi ierarhi romano-catolici (de Iași și București), putem constata faptul că ambele urmează (în

Carpica, XLIX, 2020, p. 355-393.

⁵ Ioan Tamaș, *Mic dicționar creștin catolic*, Editura Sapientia, Iași, 2001, litera E, vocea „episcop”.

⁶ *Ibidem*, litera A, vocea „arhiepiscop”.

⁷ Don Giuseppe Ceccarelli, *Stemmi a Colori dei Vescovi*, în *Vescovi delle Diocesi di Fano, Fossombrone, Cagli e Pergola. Cronotassi. Con brevi cenni storici e artistici sulle origini delle Città e delle Diocesi*, Fondazione Cassa di Risparmio di Fano, 2005, p. 137.

⁸ *Ibidem*.

⁹ Cf. *Armorial des cardinaux, archevêque et évêque contemporains de France (avec 88 écussons gravés)*, nouvelle éditions, préface de H. T., Paris, Retaux-Bray, Libraire Éditeur, 1887, p. 13.

¹⁰ *Ibidem*.

compoziție) regulile științei și artei heraldice¹¹, ținând seama (în egală măsură) și de reglementările bisericești în domeniu¹².

Episcopul Iosif Păuleț

Date biografice: S-a născut la 17 octombrie 1954, în localitatea Tămășeni, județul Neamț. A absolvit Școala Generală de 8 clase în anul 1969 la Tămășeni, Școala de Cantori în anul 1973 la Iași și Institutul Teologic Romano-Catolic „Sfântul Iosif” din Iași în anul 1979. A fost hirotonit preot la 29 iunie 1979, în catedrala „Adormirea Maicii Domnului” din Iași, de către Excelența Sa Mons. Jakab Antal, episcop auxiliar de Alba Iulia. A activat ca vicar parohial la Oțeleni (1 august 1979 – 1 octombrie 1980), Pildești (1 octombrie 1980 – 6 decembrie 1982), Iugani (6 decembrie 1982 – 13 decembrie 1982) și Roman (13 decembrie 1982 – 1 august 1983), paroh la Schineni (1 august 1983 – 1 martie 1987) și Cireșoia (1 martie 1987 – 1 septembrie 1991), director spiritual la Seminarul Mare din Iași (1 septembrie 1991 – 1 septembrie 1994), director spiritual la Seminarul Mic din Bacău (1 septembrie 1994 – 1 martie 1996), paroh la Onești (1 martie 1996 – 31 august 2010), decan al Decanatului de Trotuș (28 martie 1996 – 31 august 2010), paroh la Suceava (1 septembrie 2010 – 5 august 2019) și decan al Decanatului de Bucovina (1 octombrie 2010 – 5 august 2019); ca decan a făcut parte și din componența Consiliului Prezbiteral, fiind membru de drept, dar și din cea a Consiliului Consultanților din Dieceza Romano-Catolică de Iași. La 6 iulie 2019, papa Francisc l-a ales și l-a numit (Fig. 7) pe Mons. Iosif Păuleț episcop de Iași¹³ (Fig. 1). Consacrarea a fost oficiată în catedrala „Sfânta Fecioară Maria, Regină” din Iași, la 6 august 2019, de către PS Petru Gherghel, co-consacratori fiind ÎPS Ioan Robu și PS Aurel Percă.¹⁴

¹¹ Marcel Sturdza-Săucești, *Heraldica. Tratat tehnic*, Editura Științifică, București, 1974; Dan Cernovodeanu, *Știința și arta heraldică în România*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1977; Arthur Charles Fox-Davies, *The Wordsworth. Complete Guide to Heraldry*, Wordsworth Editions, Cumberland House, Crib Street, Ware, Hertfordshire, 1996.

¹² Bruno B. Heim, *Heraldry in the Catholic Church. Its origins, customs and laws*, Humanities Press, New Jersey, 1978; Idem, *L'araldica nella Chiesa Cattolica. Origini, usi, legislazione*, Libreria Editrice Vaticana, 2000.

¹³ Date biografice referitoare la Mons. Iosif Păuleț în revista *Lumina Creștinului*, XXX, 8 (356), 2019, p. 6; *Excelența Sa Episcop Iosif Păuleț*, date publicate pe site-ul oficial al Episcopiei Romano-Catolice de Iași, <http://www.ercis.ro/dieceza/episcopi.asp>.

¹⁴ Cf. Adrian Blăjuță, *A fost consacrat noul episcop de Iași: PS Iosif Păuleț*, în *Lumina Creștinului*, XXX, 9 (357), 2019, p. 4-5.

Stema (Fig. 2)¹⁵: în scut de aur, o ramură cu flori de nard, naturală; în șef, pe fond roșu, o stea cu șapte raze, de argint. Scutul este așezat pe o cruce episcopală procesională, treflată, în pal, de aur, împodobită cu cinci pietre strălucitoare. Totul se află sub pălăria de episcop, de culoare verde, de la care pornesc două cordeliere, de culoare verde, ce se termină, de ambele părți ale scutului, cu câte șase ciucuri, la rândul lor dispuși câte 1, 2 și 3. În partea inferioară a scutului, în exterior, pe o eșarfă cu extremitățile bifide, se află deviza episcopului în limba latină, scrisă cu litere capitale: „TU SOLUS DOMINUS” (Tu singur Dumnezeu).

Semnificația stemei: Ramura cu flori de nard din scut este simbolul sfântului Iosif (al cărui nume îl poartă și noul episcop romano-catolic de Iași), ea fiind aleasă totodată și ca un act filial de devoțiune față de suveranul pontif (papa Francisc), pe a cărui stemă fiind reprodusă, de asemenea, o floare de nard. Câmpul scutului este de aur, cel mai important smalt¹⁶ heraldic, primul dintre cele două metale (aur și argint)¹⁷, simbol heraldic, printre altele, al măririi, puterii, curățeniei, dar și al celei dintâi (dintre cele trei) virtuți teologale¹⁸, anume credința, prin care purtătorul stemei se încredințează „de bună voie lui Dumnezeu”¹⁹.

Steaua din „șef” este un simbol marian clasic (*Steaua dimineții* din „Litania lauretană”²⁰), care își revarsă lumina de sus și sub a cărei protecție noul episcop își pune slujirea sa pastorală. Steaua este de argint, cel de-al doilea metal²¹, simbol heraldic al purității, inocenței, devotamentului, corectitudinii, veșniciei. Culoarea roșie a câmpului este un semn al iubirii și al sângelui (iubirea extremă a Tatălui care îl trimite pe propriul său Fiu să-și verse sângele pentru noi și pentru a noastră mântuire), făcând trimitere și la culoarea câmpului de pe stema Moldovei²², locul de origine a noului episcop și a misiunii sale.

¹⁵ Cf. *Lumina Creștinului*, XXX, 8 (356), 2019, coperta 1.

¹⁶ Maria Dogaru, *Din Heraldica României*, Editura JIF, București, 1994, p. 30.

¹⁷ Marcel Sturdza-Săucești, *op. cit.*, p. 40.

¹⁸ Cf. *Catehismul Bisericii Catolice. Compendiu*, Editura „Presa Bună”, Iași, 2005, p. 117.

¹⁹ *Ibidem*.

²⁰ Cf. *Litania Lauretană*, luna mai 2020, text disponibil pe <http://angelus.com.ro/wp-content/uploads/2020/04/litania-lauretana-mai2020.pdf>. A se vedea și *Devoțiuni către Sfânta Fecioară Maria de la Fatima*, Editura Arhiepiscopiei Romano-Catolice de București, București, 2019, p. 23-25.

²¹ Marcel Sturdza-Săucești, *op. cit.*, p. 40; Maria Dogaru, *op. cit.*, p. 30.

²² A se vedea în acest sens Dan Cernovodeanu, *Evoluția armelor Țărilor Române de la apariția lor și până în zilele noastre (sec. XIII-XX)*, Editura Istros, Brăila, 2005, p. 414; Anton Coșa, *Stema României Mari pe obiecte armorate de la Muzeul de Istorie din Bacău*, în *Carpica*, XLVII, 2018, p. 333.

Deviza este preluată din imnul *Gloria* de la sfânta Liturghie („Quoniam tu solus Sanctus, tu solus Dominus, tu solus Altissimus, Iesu Christe...” / „Fiindcă tu singur ești Sfânt, tu singur Domn, tu singur Preaînalt, Isuse Cristoase...”)²³. Alegând acest motto, purtătorul stemei a dorit să sublinieze faptul că „Isus Cristos este singurul Domn-Dumnezeu, căruia i se cuvine toată cinstea și mărirea din partea oamenilor, creaturile sale, chemați să-i slujească în Biserică și în societate”²⁴.

Elementele exterioare scutului sunt, la rândul lor, în concordanță cu simbolistica specifică heraldicii eclesiastice romano-catolice. Astfel, crucea episcopală de aur identifică demnitatea episcopală, iar cele cinci pietre prețioase roșii, care o împodobesc, simbolizează cele cinci răni ale lui Isus.

Arhiepiscopul mitropolit Aurel Percă

Date biografice: S-a născut pe 15 august 1951 la Săbăoani, județul Neamț. A absolvit școala elementară (1965) și liceul (1969) în Săbăoani; Școala de Cantori (1973) și Institutul Teologic Romano-Catolic din Iași (1979). A fost hirotonit preot la 29 iunie 1979 de către ES Jakab Antal și a lucrat ca vicar parohial la Bacău (Parohia „Sfântul Nicolae”) între 1979-1980. A făcut studii de specializare la Roma între 1980-1985, fiind licențiat în teologie patristică la Institutul Pontifical Oriental din Roma (1983) și în teologie morală la Academia Alfonsiniana din Roma (1985). După terminarea acestor studii, din 1985 până în 1989 a fost *cancellarius* la Ordinariatul Episcopiei Romano-Catolice de Iași și, în același timp, profesor la Institutul Teologic „Sf. Iosif” din Iași, (aici îndeplinind și funcția de rector între anii 1989-1994). La 1 august 1994 a fost numit Vicar general al Episcopiei de Iași. La 29 septembrie 1999, Papa Ioan Paul al II-lea l-a numit Episcop auxiliar pentru Dieceza de Iași, primind titlul canonic de episcop titular de Mauriana. Consacrarea episcopală a avut loc la 8 decembrie 1999 în Catedrala nouă din Iași²⁵. Pe 21 noiembrie 2019, Papa Francisc l-a numit (Fig. 8) Arhiepiscop

²³ Cf. *Rânduiala Sfintei Liturghii*, text publicat pe <http://www.ercis.ro/liturgie/liturgia.asp>.

²⁴ Cf. *Stema episcopală: „Tu solus Dominus”*, text publicat pe <http://www.ercis.ro/dieceza/episcopi.asp>.

²⁵ Cf. Sfânta Liturghie de sfințire ca episcop auxiliar de Iași a Mons. Aurel Percă, Editura „Presă Bună”, Iași, 1999, p. 3.

Mitropolit de București²⁶ (Fig. 3), inaugurarea slujirii arhiepiscopale celebrându-se²⁷ în ziua de 11 ianuarie 2020, în Catedrala „Sf. Iosif” din București.

Stema de episcop auxiliar (prima variantă – Fig. 4)²⁸: scut tăiat, partea superioară despicată; în primul cartier, pe argint, trei frunze de trifoi; în al doilea cartier, pe fond albastru, monograma lui Cristos având în stânga litera M; în partea inferioară, despicată, pe albastru și argint, broșează o ancoră. Scutul este așezat pe o cruce episcopală procesională, treflată, în pal, de culoare roșie. Totul se află sub pălăria de episcop, de culoare verde, de la care pornesc două cordeliere, de culoare verde, ce se termină, de ambele părți ale scutului, cu câte șase ciucuri, la rândul lor dispuși câte 1, 2 și 3. În partea inferioară a scutului, în exterior, pe o eșarfă roșie, cu extremitățile albastre, se află deviza episcopului în limba latină, scrisă cu litere capitale negre: „IN CARITATE RADICATI ET FUNDATI” („Înrădăcinați și întemeiați în iubire”).

Stema de episcop auxiliar (a doua variantă – Fig. 5)²⁹: scut tăiat, în primul cartier, pe fond roșu, monograma lui Cristos, de argint; cartierul inferior, încărcat cu șase brăuri, alternând argint și albastru, peste care s-a plasat o stea cu opt raze, de aur. Scutul este așezat pe o cruce episcopală procesională, treflată, în pal, de aur. Totul se află sub pălăria de episcop, de culoare verde, de la care pornesc două cordeliere, de culoare verde, ce se termină, de ambele părți ale scutului, cu câte șase ciucuri, la rândul lor dispuși câte 1, 2 și 3. În partea inferioară a scutului, în exterior, pe o eșarfă de aur, cu extremitățile bifide, se află deviza episcopului în limba latină, scrisă cu litere capitale negre: „IN CARITATE RADICATI ET FUNDATI” („Înrădăcinați și întemeiați în iubire”).

Stema de arhiepiscop mitropolit (Fig. 6)³⁰: scut tăiat, în primul cartier, pe fond roșu, monograma lui Cristos, de argint; cartierul inferior, încărcat cu șase brăuri, alternând argint și albastru, peste care s-a plasat o stea cu opt raze, de aur. Scutul este așezat pe o cruce dublă arhiepiscopală de procesiune, în pal, de aur, împodobită cu cinci pietre strălucitoare, dedesubt un pallium³¹ alb încărcat cu trei³² cruci negre.

²⁶ Cf. Bula pontificală de numire, publicată pe <https://angelus.com.ro/decret-papa-francisc-numire-ips-aurel-perca/>. Actul tradus în limba română a fost publicat în revista *Actualitatea creștină*, XXXI, 1, 2020, p. 1.

²⁷ Cf. *Arhiepiscopi de București*, în *Actualitatea creștină*, XXXI, 1, 2020, p. 31.

²⁸ Anton Coșa, *op. cit.*, 2010, p. 405.

²⁹ Cf. *Almanahul „Presa Bună”*, 2017, p. 256.

³⁰ Cf. *Stema arhiepiscopului mitropolit de București*, în *Actualitatea creștină*, XXXI, 1, 2020, p. 33.

³¹ A se vedea *Armorial des cardinaux, archevêque et évêque...*, p. 21-22.

³² Numărul total al crucilor negre brodate pe pallium-ul arhiepiscopului mitropolit Aurel Percă

Totul se află sub pălăria de arhiepiscop, de culoare verde, de la care pornesc două cordeliere, de culoare verde, ce se termină, de ambele părți ale scutului, cu câte zece ciucuri, la rândul lor dispuși câte 1, 2, 3 și 4. În partea inferioară a scutului, în exterior, pe o eșarfă de aur, cu extremitățile bifide, se află deviza episcopului în limba latină, scrisă cu litere capitale negre: „IN CARITATE RADICATI ET FUNDATI” („Înrădăcinați și întemeiați în iubire”).

Semnificația stemei: stema arhiepiscopală continuă, cu claritate, atât prima, cât mai ales cea de a doua variantă a stemei de episcop auxiliar. Astfel, în prima variantă de stemă episcopală, alegerea smalțurilor (argint și azur) din cartierele scutului, trimite privitorul, în mod evident, către culorile steagului Diecezei Romano-Catolice de Iași (alb-albastru); cele trei frunze de trifoi simbolizează Sfânta Treime; ancora este simbolul credinței (pentru că aspirația spre plinătatea lui Dumnezeu trebuie ancorată în credință); monograma lui Cristos a fost aleasă cu dorința de a accentua faptul că Mântuitorul „trebuie să fie centrul vieții creștine”³³, iar cunoscându-i iubirea pe care o are față de oameni, „care întrece tot ceea ce se poate cunoaște”³⁴, se poate ajunge la plinătatea vieții trinitare. În sfârșit, plasarea literei M în stânga monogramei lui Cristos semnifică „așezarea întregii slujiri episcopale sub ocrotirea Preacuratei Fecioara Maria”³⁵, noul episcop fiind și consacrat ca atare în solemnitatea *Neprihănitei Zămisliri*.

În cea de a doua variantă de stemă episcopală, PS Aurel Percă renunță la varianta de scut tăiat, despicat în partea superioară și inferioară, alegând un scut tăiat; renunță la cele trei frunze de trifoi, la ancoră și la litera M din stânga monogramei lui Cristos; păstrează doar monograma lui Cristos (care, de această dată „indică misterul mântuirii realizat de Cristos, Fiul lui Dumnezeu făcut om”³⁶) pe care o plasează în primul cartier, pe fundal roșu, această culoare arătând „dimensiunea de jertfă a răscumpărării”³⁷, trimițând la „cele trei virtuți teologale (credința, speranța și iubirea): dintre care cea mai mare este caritatea” (1 Cor 13,13)³⁸, culoarea roșie simbolizând totodată și martiriul. Cele șase brâuri, alternând argint și albastru, din cartierul inferior fac trimitere la culorile steagului

este de șase.

³³ Cf. *Stema episcopală: „In caritate radicati et fundati!”*, în *Almanahul „Presa Bună”*, 2009, p. 269.

³⁴ *Ibidem*.

³⁵ *Ibidem*.

³⁶ Cf. *Stema episcopală: „In caritate radicati et fundati!”*, în *Almanahul „Presa Bună”*, 2017, p. 257.

³⁷ *Ibidem*.

³⁸ *Ibidem*.

Diecezei de Iași și ale Preasfintei Fecioară Maria, iar figura heraldică nouă, steaua de aur cu opt raze o simbolizează pe Fecioara Maria, alegerea fiind în legătură cu faptul că purtătorul stemei s-a născut într-o zi mariană (15 august) și a primit consacrarea episcopală în solemnitatea *Neprihănitei Zămisliri* (8 decembrie). Culoarea de aur a stelei ne arată „că voința Domnului a fost perfect îndeplinită de Maria: Neprihănita, Mama lui Dumnezeu, Corăscumpărătoare, Cea ridicată la cer, Mijlocitoarea tuturor harurilor. Biserica, Mireasa lui Cristos, însuflețită de Duhul Sfânt, participă din harul și misiunea Domnului, deoarece este rânduită lumină a neamurilor și sacrament universal de mântuire. În Maria și în Biserică se face prezent și acționează Duhul Sfânt: Duh de adevăr, de iubire, de unitate”³⁹.

Deviza episcopală este un citat din Scrisoarea Sfântului Apostol Paul către Efeseni: „*Rămâneți înrădăcinați și întemeiați în iubire*” (*Ef 3,17*). Contextul de unde este luat acest motto este rugăciunea Sfântului Apostol Paul pentru ca efesenii să cunoască dragostea lui Dumnezeu. Scopul vieții creștine este ca fiecare să ajungă la cunoașterea iubirii lui Cristos, care ne introduce în plinătatea vieții lui Dumnezeu: „*Rămâneți înrădăcinați și întemeiați în iubire...*, pentru ca să fiți umpluți de toată plinătatea lui Dumnezeu”⁴⁰. Stema aleasă vrea să simbolizeze tocmai acest adevăr și această exigență a vieții fiecărui creștin. Deviza a fost interpretată și astfel: „*înrădăcinați și întemeiați fiind în Cristos prin iubire, susținuți de ocrotirea preasfintei Fecioare, predicăm Evanghelia carității în Biserică, în numele Preasfintei Treimi*”⁴¹.

Toate cele trei variante de stemă ale PS Aurel Percă se inspiră simbolic⁴² din „Scrisoarea către Efeseni” a Sfântului Apostol Paul. Deloc întâmplător, Arhiepiscopul Mitropolit Aurel Percă rămâne fidel devizei „*in caritate radicati et fundati*” (indicând programul său de viață și de apostolat centrat pe misterul carității), păstrând-o și în stema sa arhiepiscopală (identică, de altfel, celei de a doua variante de stemă episcopală).

Simbolistica figurilor heraldice rămâne firește aceeași, căpătând, pe alocuri, noi dimensiuni. Culoarea roșie din câmpul superior, de pildă, este interpretată ca fiind „culoarea iubirii și a sângelui: iubirea intensă și absolută a lui Cristos, Preotul Veșnic, care își varsă sângele din iubire față de oameni, și care, în același timp, amintește de iubirea de care trebuie să dea dovadă episcopul în păstoria diecezei

³⁹ *Ibidem*.

⁴⁰ Pr. Cornel Cadar, *Interviu cu Mons. Aurel Percă*, în *Lumina Creștinului*, X, 12 (120), 1999, p. 6.

⁴¹ Cf. *Stema episcopală: „In caritate radicati et fundati!”*, în *Almanahul „Presa Bună”*, 2017, p. 257.

⁴² Anton Coșa, *op. cit.*, 2010, p. 394-395.

încredințate spre păstorire⁴³. De asemenea, culoarea de aur a stelei ne arată „că voința Domnului a fost perfect îndeplinită de Maria, așa cum și episcopul este chemat la o slujire fidelă și generoasă inspirată din motive de iubire”⁴⁴.

Apoi, la nivel simbolic, legătura purtătorului stemei cu Preasfânta Fecioară (pornind de la nașterea în ziua *Adormirii Maicii Domnului* și consacrarea ca episcop în solemnitatea *Neprihănitei Zămisliri*) este completată într-un mod fericit și de numirea ca arhiepiscop mitropolit tot într-o sărbătoare mariană (21 noiembrie, *Prezentarea la Templu a Sfintei Fecioare Maria*).

Este cât se poate de clar că și în stema arhiepiscopală, „elementele înscrise în scut vor să prezinte o viziune asupra acțiunii pastorale a episcopului, marcată de slujire în relație cu iubirea lui Cristos în centru și cu referire la exemplul Preacuratei Fecioare Maria”⁴⁵.

În ceea ce privește elementele exterioare scutului, acestea rămân fidele simbolisticii heraldicii eclesiastice romano-catolice. Astfel, crucea dublă arhiepiscopală („patriarhală”), de aur, identifică demnitatea arhiepiscopală, iar cele cinci pietre prețioase, de culoare roșie, care o împodobesc simbolizează cele cinci răni ale lui Isus⁴⁶.

În sfârșit, *pallium*-ul (care este un veșmânt liturgic specific arhiepiscopilor mitropoliți, confecționat în mod tradițional din lâna a doi miei albi, binecuvântați în fiecare an, pe 21 ianuarie, în Bazilica „Sfânta Agneza” din Roma) reprezintă mielul purtat pe umeri de Bunul Păstor, Mielul lui Dumnezeu răstignit pentru mântuirea întregii omeniri, simbolizând o legătură specială a purtătorului cu Papa, comuniunea acestuia cu succesorul Sfântului Petru, exprimând totodată puterea pe care, „în comuniunea cu Biserica Romei”⁴⁷, arhiepiscopul mitropolit o dobândește prin drept în jurisdicția sa. Arhiepiscopul mitropolit Aurel Percă a primit *pallium*-ul de la Papa Francisc, prin intermediul Nunțiului Apostolic Miguel Maury Buendia, în ziua de 8 august 2020. Ceremonia a avut loc⁴⁸ în cadrul unei Sfinte

⁴³ A se vedea interpretarea stemei arhiepiscopului mitropolit de București, în *Actualitatea creștină*, XXXI, 1, 2020, p. 33.

⁴⁴ *Ibidem*.

⁴⁵ *Ibidem*.

⁴⁶ *Ibidem*.

⁴⁷ *Ibidem*.

⁴⁸ Cf. *ÎPS Aurel Percă primește de la Papa Francisc însemnul de mitropolit*, comunicat de presă (emis de Arhiepiscopia Romano-Catolică de București) nr. 409/06.08.2020 (<https://angelus.com.ro/comunicat-arcb-06082020-ips-aurel-perca-primeste-de-la-papa-francisc-insemnul-de-mitropolit/>). A se vedea și *ÎPS Aurel Percă a primit pallium-ul în Catedrala Sf. Iosif* (<https://angelus.com.ro/ips-aurel->

Liturghii solemne celebrate în Catedrala Romano-Catolică „Sfântul Iosif” din București.

*HERALDIQUE ECCLESIASTIQUE. LES ARMOIRIES DES NOUVEAUX
ÉVÊQUES ROMANO-CATHOLIQUES DE IAȘI ET DE BUCAREST
(MGR IOSIF PĂULEȚ ET MGR AUREL PERCĂ)*

(Résumé)

Dans cet ouvrage, l'auteur présente les armoiries ecclésiastiques appartenant au nouvel évêque romano-catholique de Iași, Mgr Iosif Păuleț, et au nouvel archevêque romano-catholique de Bucarest, Mgr Aurel Percă. En regardant ces armoiries ecclésiastiques, on peut constater que tous les deux suivent les règles de la science et de l'art héraldique, en tenant compte également des réglementations ecclésiastiques.

Un blason ecclésiastique est composé d'un écu, qui porte plusieurs symboles significatifs, et est entouré d'éléments qui indiquent la dignité, le degré, le titre, la juridiction etc. L'écu porte en son sein les symboles liés à la personne qui s'en pare, à ses idéaux, à ses traditions, à ses programmes de vie et aux principes qui l'inspirent et qui le guident.

En tant que marques de leur dignité, les évêques / archevêques timbrent leur écu d'un chapeau vert avec deux cordelières à six / dix bouppes de même couleur, disposées sur trois / quatre rangs de chaque côté: une, deux et trois / une, deux, trois et quatre.

Les ornements extérieurs des blasons épiscopales / archiepiscopales sont: le mitre, la crosse, la croix simple / tréflée à double traverse, le pallium (chargée de petites croix pattées noires) – le privilège exclusif des archevêques métropolitains, la devise (placer au-dessous de l'écu dans un ruban).

LISTE DES ILLUSTRATIONS:

- Fig. 1. L'évêque Iosif Păuleț (l'Evêché romano-catholique de Iași).
Fig. 2. Les armoiries de l'évêque Iosif Păuleț (l'Evêché romano-catholique de Iași).
Fig. 3. L'archevêque métropolitaine Aurel Percă (l'Archevêché romano-catholique de Bucarest).

- Fig. 4. Les armoiries de l'évêque auxiliaire Aurel Percă (l'Evêché romano-catholique de Iași).
- Fig. 5. Les armoiries de l'évêque auxiliaire Aurel Percă (l'Evêché romano-catholique de Iași).
- Fig. 6. Les armoiries de l'archevêque métropolitaine Aurel Percă (l'Archevêché romano-catholique de Bucarest).
- Fig. 7. La bulle pontificale de nomination de l'évêque Iosif Păuleț (l'Evêché romano-catholique de Iași).
- Fig. 8. La bulle pontificale de nomination de l'archevêque métropolitaine Aurel Percă (l'Archevêché romano-catholique de Bucarest).

Fig. 1.
Episcopul Iosif Păuleț

Fig. 2.
Stema episcopului Iosif Păuleț

Fig. 3.
Arhiepiscop mitropolit Aurel Percă

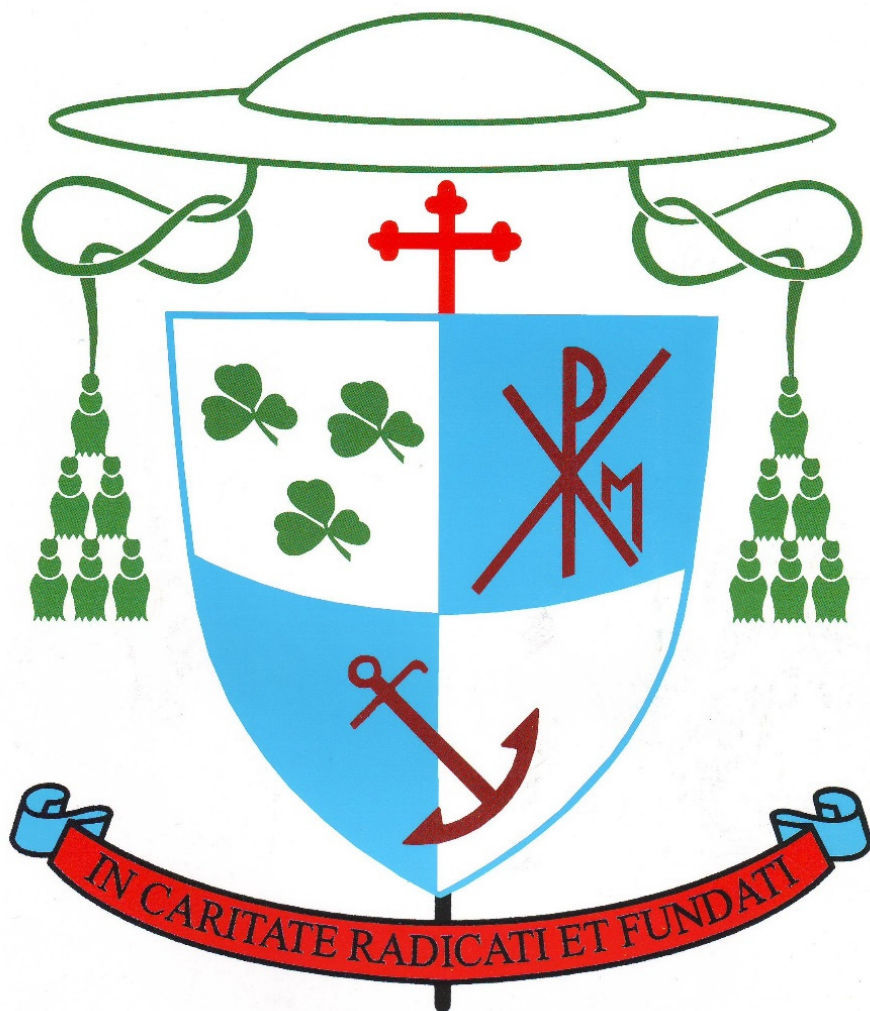

Fig. 4.
Stema episcopului auxiliar Aurel Percă

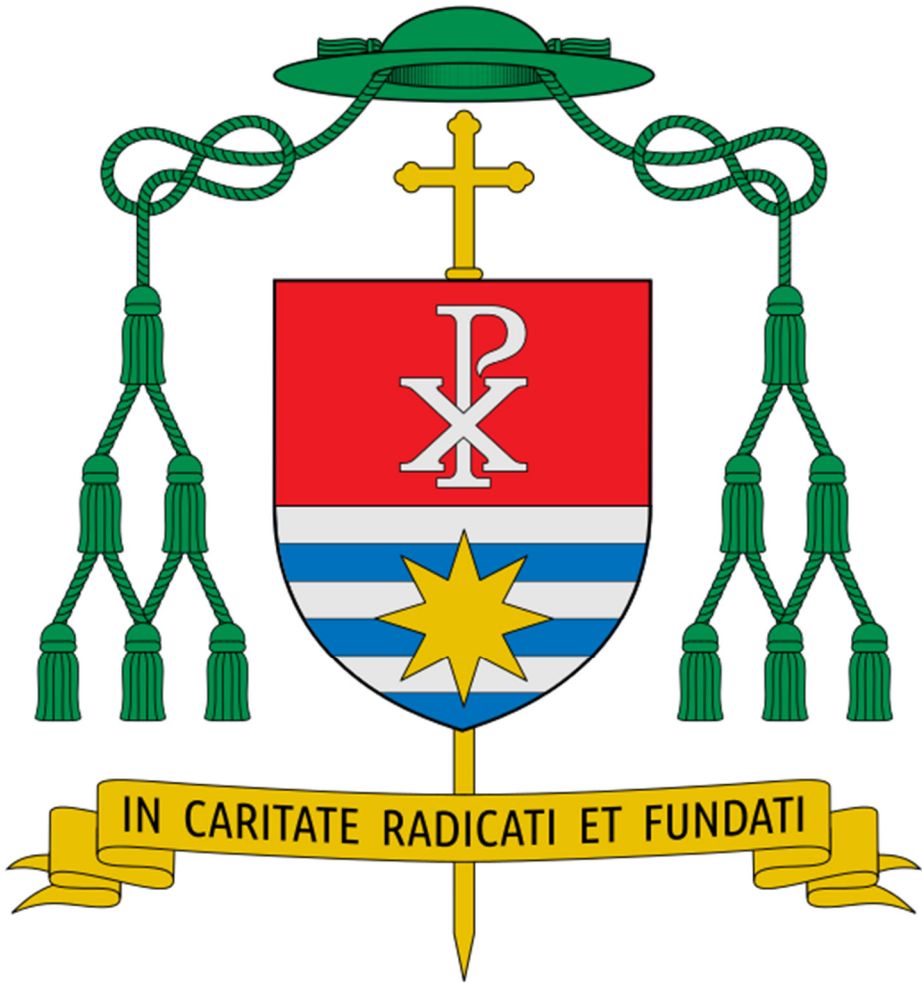

Fig. 5.
Stema episcopului auxiliar Aurel Percă

Fig. 6.

Stema arhiepiscopului mitropolit Aurel Percă

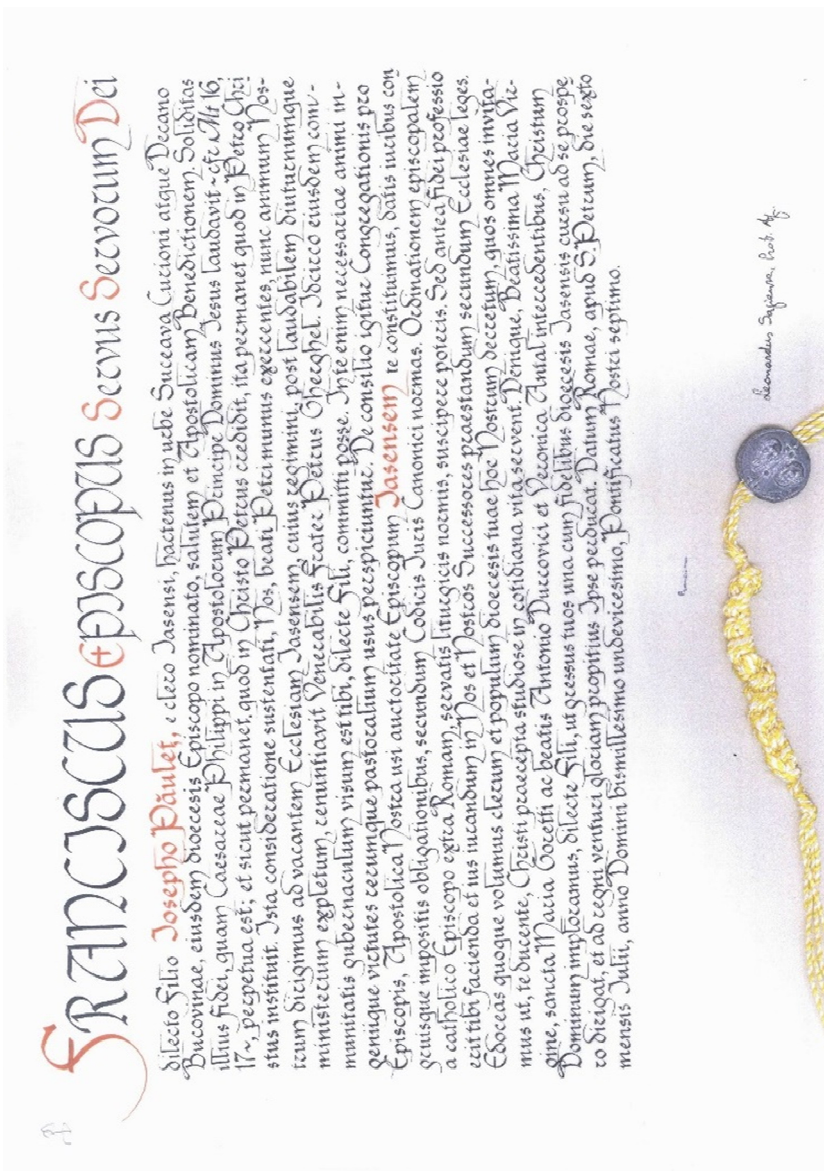

Fig. 7. Bula pontificală de numire a episcopului Iosif Paulé

FRANCISCVS EPISCOPVS SERVVS SERVORVM DEI

Venerabili Fratri **Aurelio Percă** hactenus Episcopo titulo Maurianensi et Fluxiliensi dioecesis Iaderensis, consilio Archiepiscopo Metropolitae Bucarestensis, salutem et Apostolicam Benedictionem. Pacem veram de caelo et sinceram in Domino caritatem cunctis exceptantes populis et hominibus, in munere beati Petri constituti ut totius Ecclesiae gubernaremur cursum, percussari sollicitudine nitimur inquisitio catholice circumscriptioibus aptos praeficere Praepositos. Cum quidem nuper Archiepiscopus Bucarestensis, postquam supremus ipsius Archiepiscopus Joannes Spohn, qui tunc triginta annos hunc praepositi in ecclesiis studiose ducebat, decessit, decessit officium eam regendi, quo legitime orbata ait Pastore, nos properamus ei novum sacrorum Antistitem praeposere ne aliquid damni patiatur. Tu autem, Venerabilis Frater, qui viginti annos in diebus Iaderensi munera Episcopalia diligeret navasti, quae humanae sacerdotali virtute exercebat, idoneis Praepositis occurrere tui hoc grave munus concredimus. De consilio igitur Congregationis pro Episcopis ex Apostolicae Sedis pollicitate, te superioris Sedis et Consilio officio solatis virtutibus Archiepiscopum Metropolitam **Bucarestiensem** constituimus, iuribusque obsequiis tuisque idem ad munus recundum ius canonicum spectanti bus. Congruenter aquisitionis clerici et populo hanc tuam destinationem, ut ab initio te vestigiis legitimum Pastorem cohorant, accipiant omnique bono opere ac praesertim oratione adjuvent in explenda apostolica pollicitate. Denique te hortamur, Venerabilis Frater, ut intercedentibus Beatissima Dei Genitrice Virgine Maria alque beatis Antonio Durcovici, Veronica Gntas et Vladimiro Gtuka, condantiter pro omnibus tibi commissis precibus intercedas et populum tuum divina praescripta antea doceras, diuini cordis de qua sequitur Magistram, quia hoc mixericors est omneque laborantes et oneratos sua respicit gratia (cfr. Mt. 11, 28-30). Datum Romae, apud Sanctum Petrum, die vicinimo primo mensis Iovembrii, anno Domini secundissimo undevicesimo, Pontificatus Leonis XIII. septimo.

Franciscus

Leonardus Salignea. Pont. Afg.

Fig. 8. Bula pontificală de numire a arhiepiscopului mitropolit Aurel Percă